

§ 89

Dnr 2017/00517

Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges beslut

1. Reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige i Smedjebackens kommun fastställs.
2. Arbetsordning för kommunfullmäktige beslutad 2015-11-16 § 128 upphör därmed att gälla.

Ärendebeskrivning

Med anledning av att den nya Kommunallagen träder i kraft 1 januari 2018 behöver kommunfullmäktiges arbetsordning revideras för säkerställa att arbetsordningen följer kommunallagens krav.

Fullmäktiges arbetsordning avser att komplettera lagens bestämmelser och fullmäktige har stor frihet att själv bestämma utformning och innehåll.

I 5 kap 72 § Kommunallagen (KL) redovisas krav på att arbetsordningen ska innehålla bestämmelser om:

1. antalet ledamöter i fullmäktige,
2. när sammanträden ska hållas,
3. anmälan av hinder att delta i sammanträden,
4. inkallande av ersättare och deras tjänstgöring,
5. vem som ska föra ordet tills ordförande utsetts,
6. rätten att delta i fullmäktiges överläggningar,
7. förfarandet vid omröstningar,
8. handläggningen av motioner, interpellationer och frågor,
9. formerna för justeringen av protokollet, och
10. fullmäktigepresidiets arbetsuppgifter.

Beredning

Ärendet har beretts av den parlamentariskt tillsatta gruppen i samråd med kommunledningskontoret.

Yrkanden

Carin Runeson (S) yrkar bifall kommunstyrelsens förslag.

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelser i denna arbetsordning

Antalet ledamöter och ersättare (5 kap 5-8 §§ KL)

1 § Fullmäktige har 35 ledamöter. Antal ersättare utgör högst hälften av det antal platser som varje parti får i fullmäktige.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 11 § KL)

2 § Fullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och två vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

3 § Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om fler ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 § Om ordförande eller vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, ska fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som avgått.

Om samtliga i presidiet är förhindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

5 § Ordföranden beslutar efter samråd med vice ordförandena om utbildning och representation inom ramen för fullmäktiges anslag för detta ändamål.

Tidpunkt för sammanträdena (5 kap 12 § KL)

6 § Fullmäktige håller ordinarie sammanträden i februari, april, juni, september, november och december. För varje år bestämmer fullmäktige senast i december dag och tid för sammanträdena det kommande året.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

7 § Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordförande bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligt hos ordförande och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

8 § Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordförande efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordförande beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordförande snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Sammanträdetets plats

9 § Fullmäktige sammanträder som huvudregel i förvaltningshuset, Smedjebacken.

Ordförande får efter samråd med vice ordförandena bestämma annan plats för ett visst sammanträde.

Placeringsordning

10 § Vid fullmäktiges sammanträden intar ledamöter och tjänstgörande ersättare de platser som ordförande bestämmer.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

11 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordförande en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordförande dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

12 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

13 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar kan skickas elektroniskt.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare senast vid det sammanträde vid vilka de avses att ställas.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-21 §§ KL)

14 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till fullmäktiges sekreterare. Ordförande eller sekreteraren låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

15 § Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordförande in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

16 § Det som sagts om ledamot i §§ - gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

17 § Ordförande bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

18 § En uppspölista med de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordförande förrätta upprop enligt uppspölistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot som infinner sig vid sammanträde efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordförande, som efter tillkännagivande om närvaro låter ledamoten inträda i tjänstgöring. Ledamot eller tjänstgörande ersättare får inte lämna sammanträde annat än tillfälligtvis utan att anmäla detta till ordförande

Protokolljusterare

19 § Ordförande bestämmer tiden och platsen för justering av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 18 § väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordförande justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordförande vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

20 § Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen. Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden. Ordförande bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. Ordföranden bestämmer vilken information som under sammanträdet ska delges fullmäktige, exempelvis rapportering enligt socialtjänstlagen, beslut från länsstyrelsen. Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Ärenden i fullmäktige (5 kap 22-23 §§ KL)

21 § Ärenden i fullmäktige får väckas av

1. en nämnd,
 2. en ledamot genom motion,
 3. en revisor, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget eller om ärendet gäller granskningen,
 4. en fullmäktigeberedning, om fullmäktige har beslutat det, eller
 5. styrelsen i en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§.
- Ärenden i fullmäktige får även väckas genom medborgarförslag och folkinitiativ enligt 8 kap. 1 och 2 §§.

22 § Fullmäktige ska besluta i ärenden som avses i 21 §.

Fullmäktige får dock överlåta till styrelsen eller en annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i de fall som anges i 5 kap 1 §.

Beredning av ärendena (5 kap 28 § KL)

23 § Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Yttranderätt vid sammanträdena (5 kap 39-41 §§ KL)

24 § Rätt att delta i överläggningen har

Ordförande och vice ordförande i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordförande och vice ordförande i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningarna, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

25 § Kommunens revisorer och deras sakkunniga ska ges tillfälle att få delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen. Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

26 § Ordförande låter, efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning det behövs, kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna och anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i den/de samverkande kommunen/-erna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordförande efter samråd med vice ordföranden i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

27 § Kommunchef får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena (5 kap 43 § KL)

28 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg (replik) på högst två minuter för ett genmäle med anledning av vad en talare anför. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Antalet inlägg är maximerat till två.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rätta sig, får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden (5 kap 52-53 §§ KL)

29 § När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutat, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordförande befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar att medge det enhälligt.

Om ordförande anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

30 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordförande, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (5 kap 54-57 §§ KL)

31 § När omröstningar genomförs, biträds ordförande av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningen genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppslagslistan.

Ordförande avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordförande detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en given röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

32 § En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. Om den upptar namnet på någon som inte är valbar
2. Om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas
3. Om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagt nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Offentlighet vid fullmäktigeberednings sammanträden

33 § En fullmäktigeberednings sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. En sådan beredning får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Beslutsförhet

34 § Fullmäktige får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Fullmäktige får dock bestämma att interpellationer och frågor får besvaras även om färre ledamöter är närvarande.

35 § Om en ledamot enligt 5 kap 47 eller 48 § KL är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som föreskrivs i 34 §.

Motioner (5 kap 35 § KL)

36 § En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

En motion ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning.

Interpellationer (5 kap 59-63 §§ KL)

37 § En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot och ställas till ordföranden i nämnd/styrelse/kommunens bolag.

Den ska ges in till kommunstyrelsens kansli senast 8 arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret före sammanträdesdagen, då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avseende förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företags styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Förtroendevald som har att besvara interpellation har rätt att utse annan förtroendevald att i sitt ställe besvara interpellationen. Detta förutsätter att frågeställaren ej har något att erinra.

Frågor (5 kap 64 § KL)

38 § En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunstyrelsens kansli 5 arbetsdagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 37 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Medborgarförslag (8 kap 1§ KL)

39 § Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.

Namnförtydligande, adress och telefonnummer ska anges.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Medborgarförslag väcks genom att det lämnas in till antingen kommunstyrelsens kansli eller direkt till fullmäktiges presidium på fullmäktiges sammanträde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet.

Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Om fullmäktige har överlåtit ärendet till en nämnd gäller inte följande bestämmelser som avser handläggningen i fullmäktige.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Den som har väckt ett medborgarförslag ska ha rätt att yttra sig i fullmäktige/berörd nämnd när förslaget behandlas.

Kommunstyrelsen ska två gånger om året redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt.

Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och november.

Återredovisning från nämnderna (6 kap 5 § KL)

40 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser om det anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

41 § Ordföranden bereder i samråd med vice ordförande/-na frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning

42 § På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige bland sina ledamöter en valberedning för mandatperioden.

Valberedningen består sju ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts som ledamöter.

Valberedningen bör lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Beredning av revisorernas budget (11 kap 8 § KL)

43 § Ordföranden upprättar i samråd med vice ordförande/-na förslag till budget för revisorernas verksamhet före oktober månads utgång.

Justering av protokollet (5 kap 65-70 §§ KL)

44 § Protokollet justeras av ordförande och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation

45 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattats.

Expediering med mera

46 § Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Allmänhetens frågestund (8 kap 16 § KL)

47 § Vid ordinarie sammanträde två gånger/år, i samband med behandling av bokslut och budget, bereds allmänheten, innan upprop förrättas, tillfälle att ställa frågor.

Kommunfullmäktiges presidium har att besluta om allmänhetens frågestund ska upptas på fullmäktiges dagordning vid ytterligare tillfällen, exempelvis vid behandling av övergripande kommunala frågor (översiktsplan, trafikförsörjningsplaner med mera)

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.